

Tercih sürecinde uzmanların önerilerinin yanı sıra üniversite adayı da ayrıntılı bir araştırma yapmalıdır. Adayın kendini tanıması, kişisel özelliklerinin seçmeyi planladığı mesleğin gerektirdiği özelliklere uygun olup olmadığına karar verebilmesi, bunu yapabilmek için de meslekleri, üniversitedeki programları ve çalışma alanlarını ayrıntılı olarak araştırması gerekmektedir. Bu rehber, 2011 yılında üniversite programlarına yerleşmek isteyen adaylara tercih sürecinde dikkat etmeleri gereken konularla ilgili bilgi vermek amacıyla hazırlanmıştır.

Birçok YGS ve LYS puan türü bulunmaktadır. Öğrencilerin bu puan türlerini nasıl kullanacaklarına ilişkin bilgi sahibi olmaları gereklidir. Örneğin; Türkçe-Matematik alanından mezun olan bir öğrenci, TM puanıyla tercih etmek istediği bölümler için TM-1, TM-2 ve TM-3 olmak üzere üç farklı puan türü görecektir. Bankacılık, İktisat, İşletme, Sağlık Kurumları İşletmeciliği gibi bölümler **Matematik ağırlıklı** olan TM-1 puanıyla öğrenci almaktadır. Avrupa Birliği ilişkileri, Sınıf Öğretmenliği, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi gibi bölümler **Türk Dili ve Edebiyatı ve Matematik eşit ağırlıklı** olan TM-2 puanıyla öğrenci almaktadır. Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık, Sosyal Hizmet ve Antropoloji gibi bölümler **Türk Dili ve Edebiyatı ağırlıklı** olan TM-3 puanıyla öğrenci almaktadır. MF, TM, TS ve DİL puan türleriyle girilebilecek alanlarla ilgili ayrıntılı bilgi ÖSYM'nin "2011 Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu"nda yer almaktadır.

Kılavuzu dikkatle okuyunuz.

Sevgili adaylar,

Sağlıklı bir meslek seçimi süreci için öncelikle kendinizi tanımanız gerekir. Bunun için aşağıdaki soruları cevaplandırmaya çalışın.

Kendini Tanıma

Sizi diğer kişilerden ayırt eden kişisel özellikleriniz nelerdir?

Dış görünüş, cinsiyet, boy, kilo, genel sağlık ve enerji düzeyi vb. özelliklerim nasıl ve seçmeyi istediğim meslek için bu özellikler önemli mi? Örneğin bazı askeri okullara sadece erkekler başvurabilmektedir ve yaşla ilgili koşulları da vardır.

Sosyal, girişken bir insan mıyım, kalabalık bir arkadaş ortamını mı tercih ediyorum, bir işi başka insanlarla beraber işbirliğiyle yapmayı mı seviyorum, yalnız başıma daha iyi mi çalışıyorum, masa başında veya yoğun dikkat gerektiren görevlerde daha mı başarılıyım, konuşkan mıyım, çok sık yaratıcı fikirler üretebiliyor muyum?

Sahip olduğunuz yetenek ve becerileriniz nelerdir? Neler yapabilirsiniz ve neleri yapabilmeyi kolaylıkla öğrenebilirsiniz?

Okulda hangi derslerde başarılıyım, hangi dersleri severek çalışıyorum, sayısal alana mı daha yatkınım sözel alana mı, yabancı dil alanına mı; resim, müzik, spor gibi alanlarda yeteneklerim neler?

İlgileriniz nelerdir?

Nelerden keyif alırım, ne tür faaliyetleri severek yaparım, makinelerle uğraşmayı sever miyim, insanları dinlemeyi sever miyim, arkadaş grubumla beraber yapılacak etkinlikleri organize etmekten hoşlanır mıyım, bilimsel konuları merak ediyorum muyum, sanatın veya sporun hangi dalıyla ilgileniyorum?

Meslekten beklentileriniz nelerdir?

İş hayatına bir an önce atılmak, akademik ilerleme, yüksek kazanç, yeteneğimi kullanabilmek, yaratıcı ürünler veya fikirler ortaya çıkarabilmek, statü sahibi olabilmek, görevde yükselmek, güvence, risk alma, sık sık seyahat etmeyi gerektiren bir işe girmek...

Üniversite Programları ve Meslekleri Tanıma

Sağlıklı meslek seçiminin ikinci aşaması meslekleri tanımadır. Bunun için aşağıdaki noktalara dikkat ediniz.

Öncelikle liseden mezun olduğunuz alana göre hangi programları tercih edebileceğinizi 2011 Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu'ndan dikkatle okuyunuz.

Seçmeyi istediğiniz programın hangi üniversitelerde olduğunu inceleyiniz.

Özel koşullar ve açıklamalara dikkat ediniz. Bu koşul ve açıklamalarda belirtilen özelliklere sahip olup olmadığınıza dikkat ediniz.

Örneğin;

"Bir yıl süreli zorunlu İngilizce Hazırlık

Programı uygulanır.”

“Bu programa yalnız kız öğrenciler alınacaktır.”

“Bu üniversitede eğitim ücrete tabidir.” gibi açıklamalar yer almaktadır.

İlgili üniversitenin internet sitesinden seçmeyi istediğiniz programın tanıtımını inceleyiniz. Ne tür dersler okutuluyor, staj vb. görevler neler, mezuniyetten sonra hangi alanlarda iş yapılıyor, kendinizi hangi alanlarda geliştirmeniz gerekiyor, ders veren öğretim elemanlarının sayısı ve çalışma konularının çeşitliliği gibi özelliklere dikkat ediniz.

Üniversitedeki programlarla ilgili daha ayrıntılı bilgi edinmek için üniversitelerin tanıtım günlerini takip ediniz.

İncelediğiniz programların sonunda kazanacağınız mesleğin özelliklerinin sizin özelliklerinize ne kadar uygun olduğunu düşününüz. Çünkü uzun yıllar bu meslekte vakit geçireceksiniz; yeteneğiniz ve ilgi alanlarınızla tutarlı olan bir işi daha severek yaparsınız. Mesleklerle ilgili bilgi için Türkiye İş Kurumu’nun hazırladığı “Meslekleri Tanıyalım” adlı rehberden yararlanabilirsiniz.

<http://e-ogrenme.iskur.gov.tr/oyscontent/Courses/Course162/index.html>

Kendinizi tanıma (ilgi, yetenek ve meslekten beklentiler) ile ilgili envanterler ve mesleklerle ilgili ayrıntılı bilgi için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan Ulusal Mesleki Bilgi Sistemi’ni inceleyebilirsiniz.

<http://mbs.meb.gov.tr>

UNUTMAYIN

Bir meslek çok popüler diye ya da arkadaşlarınızın çoğu o mesleği seçiyor diye siz de o mesleği seçmeyin. Seçtiğiniz mesleğin ilgi, yetenek, kişilik özellikleri ve beklentilerinize uygun olması önemlidir.

Tek bir programa saplanıp kalmayınız, ilgili meslek alanındaki diğer programları da inceleyiniz. Örneğin sadece Tıp değil Eczacılık, Diş Hekimliği, Beslenme ve Diyetetik, Fizyoterapi ve Rehabilitasyon gibi sağlıkla ilgili diğer meslek alanlarını da inceleyiniz.

Sececeğiniz programla ilgili sizin kararınız önemli olmakla birlikte ailenizin fikrini de mutlaka alınız. Ailenizle ortak bir paydada buluşun.

Kazandığınız takdirde kayıt yaptırmayacağınız, okumayı istemediğiniz bir programı tercih listesine yazmayınız. Çünkü bu programa yerleştirildiğinizde kayıt yaptırmasanız bile bir sonraki sene başka bir programda okumak isterseniz puanınız düşecektir.

ÖSYM’nin “2011 Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu”nu dikkatle okuyunuz. Her türlü bilgi için kılavuzu temel alınız.

İLETİŞİM

Adres: Başkent Üniversitesi Psikolojik Danışma ve Rehberlik Merkezi

Başkent Üniversitesi Bağlıca Kampusu, Rektörlük Binası, A Blok, 1. Kat, Eskişehir Yolu 20.Km, 06530, Etimesgut / ANKARA

e-posta: pdr@baskent.edu.tr

Tel: 234 10 10/1047